

Naar der skulde gives en i den Henseende tilstrækkelig Forstrift, maatte den væsentligt gaa ud paa, at alle Vinduer skulde kunne aabnes indad, eller ogsaa at det skulde være Vinduer, der vare bestemte til at skydes op og ned. Men hvad det Første angaar, er kjendte man, at det vilde være en altfor stor Begrændsning i Friheden, og at det ogsaa vilde være en Disponering over Pladsen, som vilde blive Folk meget besværlig, dette, at Vinduerne altid skulde være indrettede paa at aabnes indad, og det Andet, at Vinduerne skulde være beregnede paa at skydes op og ned, er en Maade at indrette Vinduerne paa, som man er meget ukjendt med her til Lands, og som har sine Ulemper i Retning af mindre Tæthed o. desl. Skulde der gjøres Noget i Byggesloven mod disse Uheld, kunde det altsaa kun være, at der med Hensyn til Indretningen af Bygninger, navnlig selve Vinduerne, skulde være foreskrevet Noget, som kunde hjælpe i saa Henseende, og man mente ikke, at man af Hensyn til de Uheld, der kunne indtræde, kunde paalægge alle Menneker, alle de Mangfoldige, der ikke have Børn, eller ikke Smaa børn i alt Fald, saadanne vanskelige og tildels bekostelige Forholdsregler. Jeg tror ikke, der er Andet ved denne Sag at gjøre, end at Folk selv maa passe paa, navnlig at Børn ikke falde ud af Vinduerne, Noget som vanskeligt vil kunne undgaa, hvorledes man end indretter Vinduerne; thi det kan tænkes, at de staa aabne om Sommeren og deslige, og saa vil Uheld kunne indtræde, hvorledes man end bærer sig ad. Med Hensyn til Pigerne kan der mulig fra Politiets Side gjøres Noget for at forebygge den Maade at polere de øverste Vinduer paa, som kræver, at Pigerne maa træde op i Vindueskarmen og ofte hælde sig ud over Gaden. Det er altsaa et Forhold, som, om der end kan gjøres Noget derved ad anden Wei, næppe lader sig redressere gennem Bygningslovens Bestemmelser. Med disse Bemærkninger skal jeg altsaa anbefale denne Sag til det ærede Thing til Fremme saa hurtigt som mulig, for at vi endelig kunne opnaa at faae dette vidtløftige Lovarbejde færdig i denne Samling.

Tvede: Jeg skal ikke opholde det høie Thing med ret mange Bemærkninger. Det er kun med Hensyn til to af Lovforslagets Bestemmelser, jeg føler mig kaldet til at gjøre nogle Bemærkninger. Den ene er § 3, som den høitærede Justitsminister omtalte. Deri fastsættes, at Naboen til den Grundeier, der vil bygge, skal, naar han derom varslés 14 Dage forud, bekoste de Foranstaltninger,

der ere fornødne for at sikke hans Bygning mod den Fare, der kan være forbunden med, at der bygges ved Siden af. Det forekommer mig, at der er lidt Ubilligt i at paabyrde denne Nabo en saadan Udgift. Den, der vil bygge, veed nemlig, naar han vil bygge, og han maa anstille sine Beregninger, om det kan betale sig for ham at bygge. I denne Beregning maa han tage Hensyn til Grundens Bestaaelse. Dersom den f. Ex. er sumpet og mojet, maa han beregne, at han maa anvende stor Bekostning for at faae et solidt Fundament, og dersom han har en Nabo, der ikke har saa dyb en Grund under sit Hus, mener jeg, at han kan og bør ogsaa tage denne Udgift med i Beregning ved sit Byggesforetagende. Dernæst maa man gaa ud fra, at den, der vil bygge, har Rede paa, hvorfra han skal tage Pengene til sin Bygning. Derimod veed Naboen ikke Noget, det kommer for ham som en Thv om Natten: Nu om 14 Dage skal Du have dit Hus sikret saaledes, at det ikke skrider ud og ikke slaar Revner, naar Manden ved Siden af vil bygge sit Hus om. Det vil i Reglen være en stor Ulempe for en Bygning, naar der ved Siden af udgraves til en ny Bygning, og udgraves temmelig dybt, dybere end Nabobygningen har sit Fundament; thi da vil det vanskeligt kunne undgaa, at Nabobygningen slaar Revner, og det kan ogsaa have til Følge, at Naboen ligefrem maa lade Værelser rydde. Det kunde endog godt være saaledes, at han blev nødt til at opføre en ny selvstændig Gavl ind til den Mand, som vilde bygge. Der kan altsaa ved Lovforslagets Bestemmelser paaføres en efter mit Die sagesløs Mand betydelige Ulemper og betydelige Udgifter, som han ikke har den allerringeste Fordel ved at gjøre. Jeg tror heller ikke, at den Anstuelse, jeg her har nævnt, er ganske uden Præcedens andre Steder fra. Dersom man ved Siden af en Gade vil grave sin Grund ned i en større Dybde, og Gaden derved vil skride ned, saa er det vistnok utvivlsomt, at den som foretager dette, hvorved Gaden skrider ned, vil blive nødt til at bringe den i den Stand, hvori den var tidligere. Han vil maaske endogsaa blive straffet, fordi han ikke har sørget for, at den ikke faldt ned. Denne Regel maa selvfølgelig ogsaa være gjældende ved alle Jernbaneanlæg. Thi dersom f. Ex. et Teglværk gif Jernbanen saa nær med sin Grav, at Banen skred ud, kunde det Offentlige jo aldeles ikke være tjent dermed. Eieren af Teglværket maatte altsaa paa sin egen Bekostning sørge for, at Naboen ikke blev forulempet. Jeg mener derfor, at man